

Московії Дворніка цікава тим, що дає можливість поглянути на цю країну під дещо іншим кутом зору, а не так, як її розглядають російські історики і ми разом із ними. Вона подається не у політично заангажованому вигляді, як практикувалось раніше і практикується досі.

Отже, видатну працю Френсіса Дворніка, яка за кордоном видавалась уже багато разів, тепер мають змогу читати й українські читачі. Ця книжка є цінною тим, що автор намагається розглядати історичний процес як єдине ціле з об'єктивністю і неупередженістю у викладенні подій. Дворнік подає величезну кількість історичного матеріалу у хронологічному порядку, використавши сотні книг і джерел. Основна увага книги приділена взаємостосункам між країнами Східно-Центральної та Західної Європи, що також може бути цінним для вивчення міжнародних відносин. Оскільки історія Центрально-Східної Європи лише відкривається для ґрунтовного осмислення, дану книжку можна брати за основу для подальших досліджень. За словами самого автора, "ця книжка покликана також стимулювати вивчення багатьох обговорюваних проблем".

Олена Гончарук

“L’Ukraine, nouvel acteur du jeu international”, sous la direction d’Anne de TINGUY Bruylant-Bruxelles. L.G.D.J. Paris, 2000.

У франкомовному світі немає багато праць про Україну за окремими рідкісними винятками, як-то праця історика Данієля Бовуа (Daniel Beauvois). «Пан, кріпак, ревізор (1832 – 1863)», «Війна за землю в Україні (1863–1914)», «Окраїни старої Польщі (Україна, Литва, Білорусь) в XVII – XX ст.» та ін. (окремі з яких були перекладені українською, польською).

Колективна праця (за редакцією Анн де Тангі) про сучасну Україну певною мірою заповнює існуючу прогалину: тут зібрані провідні спеціалісти в царині економіки, політики, соціології та культури з України, Франції та Німеччини. Кожний з авторів у своєму аналізі підкреслює специфіку України в європейському контексті.

Хотілося б відзначити статтю Д. Бува, що аналізує українську ідентичність, виходячи з широкого історичного контексту (XII – XX ст.), підкреслюючи роль зовнішніх чинників у формуванні сучасної української ідентичності.

Геополітичний вимір України аналізується А. Дергачовим, що визначає складності України в процесі визначення свого місця між Європою та Євразією.

Географ Жіль Лепезан піддає критиці бачення української ідентичності в межах опозиції «Східна – Західна Україна».

Сучасний стан та тенденції розвитку громадянського суспільства в Україні аналізуються в статті А. Добантон, яка акцентує появу багатьох асоціацій, роль інтелектуалів, динамізм нових генерацій.

Треба окремо зазначити, що праця споряджена добротним критичним апаратом: (з коментарями, хронологією, бібліографією, історичними та політичними мапами).

Валентин Омелянчик